

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE**(2013. január 11.)**

az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 2009/65/EK irányelvnek a letétkezelői funkciók, javadalmazási politikák és szankciók tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról

(CON/2013/4)

(2013/C 96/04)

Bevezetés és jogalap

2012. szeptember 19-én az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott az Európai Parlamenttől arra, hogy alkosson véleményt az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 2009/65/EK irányelvnek a letétkezelői funkciók, javadalmazási politikák és szankciók tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról ⁽¹⁾ („irányelvtervezet”).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre a Szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel az irányelvtervezet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik a Központi Bankok Európai Rendszerének a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdésében említett, a hitelintézetek prudenziális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikák zavartalan megvalósításában való részvételét. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

Általános észrevételek

Az EKB általánosságban üdvözli az irányelvtervezetben foglaltakat, amelyek célja az ÁÉKBV keretszabályozásnak kifejezetten az alábbiak tekintetében történő megerősítése: i. a javadalmazási politika és a felső vezetők, kockázatvállalók és ellenőrzési funkciót ellátók által követett gyakorlatok; ii. az ÁÉKBV-alapok letétkezelői kinevezésére, valamint a letétkezelői feladatok ellátására – beleértve a kapcsolódó felelősségi rendszert – vonatkozó szabályok; és iii. a közigazgatási szankciók és intézkedések rendszere. Az EKB véleménye szerint az új szabályok fontos szerepet játszhatnak a szabálytalanságok megelőzésében és a befektetői bizalom fokozásában. Az EKB megjegyzi, hogy az ÁÉKBV keretszabályozás javasolt megerősítése időszerű intézkedés, tekintettel az alternatív befektetési alap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2011. június 8-i 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁾ (a továbbiakban: az ABAK irányelv) az alternatív befektetési alap-kezelőkre vonatkozó szabályozásban már elért eredményekre.

Különös észrevételek**1. Az eszközöknek az ÁÉKBV letétkezelője által történő ismételt felhasználása**

Az EKB véleménye szerint az irányelvjavaslatnak kifejezetten meg kell tiltania az ÁÉKBV letétkezelője – illetve minden olyan fél számára, amelyre az ÁÉKBV-alapot átruházták – a kezelésére bízott eszközök saját számlán történő ismételt felhasználását. Az ilyen gyakorlat kockázatos lehet a befektetők számára, továbbá az pénzügyi stabilitási szempontból jelentős kockázatokat válthat ki, tekintettel az ezen gyakorlatból eredő tőkeáttételre. E vonatkozásban az EKB úgy ítéli meg, hogy az ÁÉKBV keretszabályozásnak e tekintetben az ABAK irányelvnél szigorúbbnak kell lennie, amely az alapkezelő előzetes hozzájárulása függvényében lehetővé teszi az eszközök ismételt felhasználását. Ezt az indokolja, hogy az ÁÉKBV termékeket széles körben értékesítik lakossági befektetők számára, míg az ABAK irányelv hatálya alá tartozóan kezelt alapokat általánosságban a hivatásos befektetők számára tartják fenn.

⁽¹⁾ COM(2012) 350 final.

⁽²⁾ HL L 174., 2011.7.1., 1. o. Lásd az alternatív befektetési alap-kezelőkről, valamint a 2004/39/EK és 2009/.../EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról szóló, 2009. október 16-i CON/2009/81 EKB véleményt (HL C 272., 2009.11.13., 1. o.). Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: <http://www.ecb.europa.eu>

2. Átruházás

Az irányelvjavaslat lehetővé teszi a letétkezelő letéti őrzési feladatainak olyan feltételek mellett egy alletétkezelőre történő átruházását, amelyek az indoklásban foglaltak szerint összhangban vannak az ABAK irányelv alapján alkalmazandó feltételekkel. E tekintetben az EKB úgy ítéli meg, hogy a lakossági befektetők védelme szigorúbb követelményeket támaszt az ÁÉKBV letétkezelőkkel szemben, mint az alternatívbefektetésialap-kezelők által kijelölt letétkezelőkkel szemben. Különösképpen, az ÁÉKBV által az Európai Unió kívül található alletétkezelőre történő átruházásnak minden esetben megfelelő biztosítékok mellett kell történnie, mint például a minimális tőkekövetelmények és az érintett országban irányadó hatékony felügyelet. Végezetül azon engedélyezett kivételek fenntartása tekintetében is felülvizsgálatra van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a harmadik országokban található, az uniós jog által az átruházással szemben támasztott követelményeknek meg nem felelő jogalanyok az ÁÉKBV letétkezelő alletétkezelőjeként működjenek.

3. Az ÁÉKBV letétkezelőjeként történő eljárásra való jogosultság

Az EKB támogatja azon jogosultsági feltételek bevezetését, amelyek értelmében kizárólag hitelintézetek és befektetési vállalkozások járhatnak el az ÁÉKBV letétkezelőjeként. Ez csökkenti annak kockázatát, hogy a befektetőket a megfelelő szintű szabályozás és felügyelet hatálya alá nem tartozó ÁÉKBV letétkezelő kijelölése eredményeképpen becsapják. Továbbmenve, további értékelés szükséges azzal kapcsolatban, hogy a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó javasolt tőkekövetelmények rendszere ⁽¹⁾ megfelelő biztosítékot nyújt-e az ÁÉKBV letétkezelői funkcióinak gyakorlása vonatkozásában, tekintettel azon ÁÉKBV méretére és összetettségére, amely javára ezeket a funkciókat ellátják, valamint azon felelőségekkel kapcsolatos kockázatokra, amelyeket ezek a funkciók keletkeztetnek.

4. Felelősség

Az EKB úgy ítéli meg, hogy azokat az „érdemleges befolyáson túlmenő külső eseményeket” ⁽²⁾ amelyek lehetővé teszik a letétkezelő számára hogy a felelősségét szerződés alapján kizárja, részletesen meg kell határozni a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusaiban, az eszközök azon kategóriáira történő hivatkozásként, amelyeket az ilyen külső események okán elveszettek lehet tekinteni, valamint az ilyen elképzelhető esetek meghatározott típusait.

Abban az esetben, ahol az EKB a rendelettervezet módosítására tesz javaslatot, a melléklet tartalmazza a szerkesztési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2013. január 11-én.

az EKB alelnöke
Vitor CONSTÂNCIO

⁽¹⁾ A hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóiintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről szóló 2002/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslat (COM(2011) 453 final); és a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslat (COM(2011) 452 final).

⁽²⁾ Lásd a 2009/65/EK irányelvnek az irányelvtervezet 1. cikk (8) bekezdése által beillesztett 26b cikke f) pontját.

MELLÉKLET

Szerkesztési javaslatok

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾
1. módosítás 1. cikk (3) bekezdés	
<p>„(3) A 22. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>»22. cikk</p> <p>...</p> <p>(5) Az ÁÉKBV eszközeit letéti őrzés céljából a letétkezelőre kell bízni az alábbiak szerint:</p> <p>a) ...</p> <p>b) ...</p> <p>...</p> <p>(7) A letétkezelő a (3) és (4) bekezdésben említett funkcióit harmadik felekre nem ruházhatja át.</p> <p>...</p> <p>A letétkezelő az (5) bekezdésben említett funkcióit csak olyan harmadik félre ruházhatja át, amely a rá átruházott feladatok teljesítése során mindenkor:</p> <p>a) az ÁÉKBV vagy az ÁÉKBV nevében eljáró alapkezelő társaság rábízott eszközei természetének és összetettségének megfelelő és azzal arányos struktúrával és szakértelemmel rendelkezik;</p> <p>b) az (5) bekezdés a) pontjában említett őrzési feladatok átruházása esetében az érintett jogrendszerben hatékony prudenciális szabályozás – ideértve a minimális tőkekövetelményeket is – és felügyelet hatálya alá tartozik;</p> <p>...</p> <p>A harmadik albekezdés d) pontja ellenére, amennyiben harmadik ország joga előírja, hogy bizonyos pénzügyi eszközöket helyi jogalanynál helyezzenek letétbe, és az e pontban említett átruházási előírásoknak megfelelő helyi jogalany nincs az országban, a letétkezelő csak a harmadik ország joga által előírt mértékben és csak addig ruházhatja át funkcióit egy ilyen helyi jogalanyra, amíg nincsenek olyan helyi jogalanyok, melyek megfelelnek az átruházási előírásoknak, továbbá csak ott, ahol:</p> <p>a) az adott ÁÉKBV befektetőit a befektetésüket megelőzően megfelelően tájékoztatják a harmadik ország joga által előírt jogi korlátozás miatti átruházásról és az átruházást igazoló körülményekről;</p>	<p>„(3) A 22. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>»22. cikk</p> <p>...</p> <p>(5) Az ÁÉKBV eszközeit letéti őrzés céljából a letétkezelőre kell bízni az alábbiak szerint:</p> <p>a) ...</p> <p>b) ...</p> <p>(5a) A letéti őrzésben lévő pénzügyi eszközöket és egyéb eszközöket nem lehet megterhelés illetve a letétkezelő - vagy bármely egyéb olyan fél, akire a letéti őrzéssel kapcsolatos feladatokat átruházták - saját számláján történő átutalás által ismételtelen felhasználni, az ilyen felhasználást levétővé tevő szerződéses rendelkezések semmiek.</p> <p>...</p> <p>(7) A letétkezelő a (3) és (4) bekezdésben említett funkcióit harmadik felekre nem ruházhatja át.</p> <p>...</p> <p>A letétkezelő az (5) bekezdésben említett funkcióit csak olyan harmadik félre ruházhatja át, amely a rá átruházott feladatok teljesítése során mindenkor:</p> <p>a) az ÁÉKBV vagy az ÁÉKBV nevében eljáró alapkezelő társaság rábízott eszközei természetének és összetettségének megfelelő és azzal arányos struktúrával és szakértelemmel rendelkezik;</p> <p>b) az (5) bekezdés a) pontjában említett őrzési feladatok átruházása esetében az érintett jogrendszerben hatékony prudenciális szabályozás – ideértve a minimális tőkekövetelményeket is – és felügyelet hatálya alá tartozik;</p> <p>...</p> <p>A harmadik albekezdés d) pontja ellenére, amennyiben harmadik ország joga előírja, hogy bizonyos pénzügyi eszközöket helyi jogalanynál helyezzenek letétbe, és az e pontban említett átruházási előírásoknak megfelelő helyi jogalany nincs az országban, a letétkezelő csak a harmadik ország joga által előírt mértékben és csak addig ruházhatja át funkcióit egy ilyen helyi jogalanyra, amíg nincsenek olyan helyi jogalanyok, melyek megfelelnek az átruházási előírásoknak, továbbá csak ott, ahol:</p> <p>a) az adott ÁÉKBV befektetőit a befektetésüket megelőzően megfelelően tájékoztatják a harmadik ország joga által előírt jogi korlátozás miatti olyan átruházásról amely az uniós jogszabályokban előírt általános átruházási követelményeknek nem felel meg teljes mértékben, és az átruházást igazoló körülményekről;</p>

A Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾
b) az ÁÉKBV, vagy az ÁÉKBV nevében eljáró alapkezelő társaság utasítja a letétkezelőt, hogy a pénzügyi eszközök megőrzését ruházza át egy ilyen helyi jogalanyra. ...«”	b) az ÁÉKBV, vagy az ÁÉKBV nevében eljáró alapkezelő társaság utasítja a letétkezelőt, hogy a pénzügyi eszközök megőrzését ruházza át egy ilyen helyi jogalanyra. ...«”

Magyarázat

Az EKB álláspontja szerint az ÁÉKBV keretszabályozásának az ABAK irányelv által előrevetített keretszabályozásnál szigorúbbnak kell lennie, annyiban, hogy annak semmilyen körülmények között sem szabadna lehetővé tennie az eszközöknek a letétkezelő által történő ismételt felhasználását. Ezt az alábbiak indokolják: i. az ÁÉKBV-k termékeit széles körben értékesítik lakossági befektetők számára; és ii. az eszközöknek a letétkezelő által történő ismételt felhasználása pénzügyi stabilitási szempontból jelentős kockázatokat válthat ki, tekintettel az ezen gyakorlatból eredő tőkeáttételre.

Az ÁÉKBV letétkezelőnek az Unión kívül található alletétkezelőre történő átruházására ideális esetben ugyanazon biztosítékoknak kell vonatkoznia – mint például a minimális tőkekövetelmények és az érintett országban irányadó hatékony felügyelet – az uniós jogszabályok által megkívántak szerint. Amennyiben mentességek alkalmazandók, azokról a befektetőket világosan tájékoztatni kell. E tekintetben a lakossági befektetők védelme szigorúbb követelményeket támaszt az ÁÉKBV letétkezelőkkel szemben, mint az alternatív befektetésialap-kezelők által kijelölt letétkezelőkkel szemben.

2. módosítás

1. cikk (8) bekezdés

„(8) Az irányelv a következő 26a. és 26b. cikkel egészül ki: »26a. cikk ... 26b. cikk (1) A Bizottságot a 112. cikknek megfelelően és figyelemmel a 112a. és 112b. cikkben foglalt feltételekre, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén fel kell hatalmazni olyan intézkedések elfogadására, amelyekben meghatározza a következőket: ... f) azt, hogy a 24. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában mit lehet minden ellenkező irányú ésszerű erőfeszítés ellenére is elkerülhetetlen következményekkel járó, érdemleges befolyáson túlmenő külső eseménynek tekinteni.»”	„(8) Az irányelv a következő 26a. és 26b. cikkel egészül ki: »26a. cikk ... 26b. cikk (1) A Bizottságot a 112. cikknek megfelelően és figyelemmel a 112a. és 112b. cikkben foglalt feltételekre, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén fel kell hatalmazni olyan intézkedések elfogadására, amelyekben meghatározza a következőket: ... f) azt, hogy a 24. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában mit lehet minden ellenkező irányú ésszerű erőfeszítés ellenére is elkerülhetetlen következményekkel járó, érdemleges befolyáson túlmenő külső eseménynek tekinteni, ideértve ezen események meghatározott típusait, valamint az eszközök azon kategóriáit, amelyek az ilyen külső események következtében elveszettek tekintendők. »”
--	---

Magyarázat

Azokat az „érdemleges befolyáson túlmenő külső eseményeket” amelyek lehetővé teszik a letétkezelő számára, hogy a felelősségét a szerződés alapján kizárja, részletesen meg kell határozni a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusában, az eszközök azon kategóriáira történő hivatkozásként, amelyeket az ilyen külső események okán elveszettek lehet tekinteni, valamint az ilyen elképzelhető esetek meghatározott típusait.

⁽¹⁾ A szövegben vastag betűvel szedve szerepel az EKB által beillesztésre javasolt új szöveg. A szövegben áthúzott betűvel szedve szerepelnek az EKB által törölni javasolt részek.